

γομπίτσα ḡ, ἐνιαχ. γοβίτσα Κεφαλλ. Παξ. σγουμπίτσα Πελοπν. (Γαργαλ. Κοντογόν. Μανιάκ. Μαργελ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.)

‘Υποκορ. τοῦ ούσ. γόμπιτσα.

Μικρά κυφωσις, κυφότης ἔνθ’ ἀν.: ‘Εγέρασε ἡ θεγά-Bασιλο κ’ ἔκανε καὶ σγουμπίτσα Πελοπν. (Γαργαλ.) Συνών. καμπονρίτσα, καμπονρίτσα.

γόμπιτσος ḡ, ἐνιαχ. γόμπιτσος Θεσσ. (Τσαγκαρ.)

‘Εκ τοῦ ούσ. γόμπιτσα.

‘Η παιδιὰ τοῦ ἀστραγαλισμοῦ. Συνών. ἀσίκι 1β, ἀστραγάλι 2, ἀστραγάλος 1β, βέζιρας 2, βεζίρης 4, κότσια.

γομποκαλόγερος ḡ, ἐνιαχ. σγουβοκαλόγερος Λευκ.

Έκ τοῦ ἐπιθ. γόμπος, εἰς τὸ ὅπ. καὶ σγόμπος, καὶ τοῦ ούσ. καλόγερος.

Είρων., δ κυφὸς ἔνθ’ ἀν.

γομπόρραχος ἐπιθ. ἐνιαχ. σγουβόρραχος Πελοπν. (Μάν.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. γόμπος, εἰς τὸ ὅπ. καὶ σγόμπος, καὶ τοῦ ούσ. ράχη.

‘Τβριστ., δ κυφὸς ἔνθ’ ἀν.: Εἴναι ἔνας σγουβόρραχος. ‘Ολο χάμου χάμου πααίνει. Πελοπν. (Μάν.)

γόμπος ἐπιθ. Λεξ. Δημητρ. γόβος Κεφαλλ. Λευκ.—Α. Λασκαράτ., Μυστήρ., 9 σγόμπος Πελοπν. (Πάτρ.) σγόβος Ζάκ. Κύθηρ. σγούβος Ἐρεικ. Κέρκη. Μαθράκ. Οθων. Παξ. κ.ά. σγουμπός Πελοπν. (Άνδροῦσ. Βερεστ. Βούρβουρ. Γαργαλ. Γέρμη. Γορτυν. Δίβρ. Δυρράχ. Ἐρμιόν. Καλάβρυτ. Κόκκιν. Κοπαν. Λεντεκαδ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Μεσσην. Οἰν. Παιδεμέν. Πάν. Ποταμ. κ.ά.) σγούβος Ἰθάκ. Λευκ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Στερελλ. (Αίτωλ.) σγ’βος Λευκ. γόμπας Ἡπ. (Πρέβ.) γούβης Θήρ. σγούβης Θήρ.

‘Εκ τοῦ ’Ιταλ. gobbo, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ sgo b b o.

1) Κυφός, κυρτὸς ἔνθ’ ἀν.: Τό παθαν ὅλοι οἱ σγοῦβοι καὶ τό παθα κ’ ἔγω Παξ. ‘Η θειὰ Τασὰ εἴναι πολὺ σγουμπῆ καὶ δὲ βγαίνει ὅξως τὴν φούγαντα κονθεντιάσῃ μὲ τσὶ γειτόνισσες (φούγα = γειτονιά) Πελοπν. (Γαργαλ.) Γιὰ τ’ ρα τήνε τὴν σγουμπῆ ποὺ θέλει καὶ κονθουκλίκια (= ἔρωτοροπίες) αὐτόθ. Εἴναι σγ’βος, ὄλόσγ’βος Λευκ. “Ἐνας γόβος καὶ κάρει τὸν παλληκαρᾶ αὐτόθ. || Παροιμ. Εἰπ’ ή γαμήλα τὰ γαμηλάκια της πώς εἴναι σγουβὰ (ἐπὶ τοῦ ἀποδίδοντος εἰς ἄλλους ἐλαττώματα, τὰ ὅποια ὁ ἴδιος ἔχει εἰς μέγαν βαθυμὸν Πελοπν. (Μάν.) || Αἰνίγμ.

Καὶ νιὸς σγουμπός καὶ γέρος καμαρίλος (= ἡ πτέρις) Πελοπν. (Κόκκιν.) Σγουμπός δ πατέρας, καλὸ τὸ παιδί, τρελλὸ τ’ ἀγγόνι (τὸ κλῆμα, ἡ σταφυλή, δ οἶνος) Ἀγν. τόπ. Συνών. γόμπιάρης, γόμπιλος, γομπόρραχος, γομπόρραχος, γομπονρίτσα. 2) Ως ούσ., τὸ κυφωμα, δ ὄβος, ἡ καμπούρα Λεξ. Δημητρ.: Παροιμ. φρ. Πιάσε γόμπο, νάχης γούρι.

‘Η λ. καὶ ως ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γόμπος Ἀθῆν. Κεφαλλ. Ρόδ. Σπέτσ. Γόμποντος Μακεδ. (Θεσσαλον.) καὶ ως τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ Σγουμπον Παξ.

γομπούλα ḡ, ἐνιαχ. γοβούλα Κεφαλλ. σγουμπούλα Πελοπν. (Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.).

‘Εκ τοῦ ούσ. γόμπιτσα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ούλη.

Μικρά, ἐλαφρὰ κυφότης.

γομπούλης ἐπιθ. ἐνιαχ. σγουμπούλης Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. κ.ά.)

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. γόμπιτσα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούλης.

‘Ο ἐλαφρῶς κυφὸς ἔνθ’ ἀν.: ‘Ο Βάκης δ κακομοίρης εἴναι καὶ μισόστραβος εἴναι καὶ σγουμπούλης Πελοπν. (Γαργαλ.)

γομπουλός ἐπιθ. ἐνιαχ. σγουμπουλός Κ. Πασαγιάνν., Τέχν., 1 (1898-1899), 221 — Λεξ. Βλαστ. 372.

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. γόμπιτσα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούλης, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Γ. Χατζίδ., MNE 2,307.

‘Ο κυφὸς ἔνθ’ ἀν.: Σγουμπουλή φάγη Λεξ. Βλαστ., ἔνθ’ ἀν. Βαρὸν σιγούνι ἀπὸ φασοσκούτι ἐσκέπαζε τὴ σγουμπουλή τὴ φάγη της Κ. Πασαγιάνν., ἔνθ’ ἀν.

γομφί τό, ἀμάρτ. γονιθί Τσακων. (Μέλαν.)

Τὸ ἀρχ. ούσ. γομφίον.

Τὰ ξυλάρια τῆς ύφαντικῆς κτενός: Εἰνι στραβούχοντα τὰ γονιθία (στραβώνουν τὰ ξυλάρια τοῦ χτενιοῦ). Διὰ τὴν σημ. πβ. ‘Ησύχ. «γομφία ἥγουν γομφωτήρια· ξύλα εἰς γόμφους».

γόμωμα τό, ἐνιαχ. γόμωμα Πόντ. (Αργυρόπ. Ἰμερ. Τραπ. κ.ά.) γόμωμα Καππ. (Αραβάν.) γόμωμαν Πόντ. (Αργυρόπ. Σταυρ. Τραπ. κ.ά.)

‘Εκ τοῦ ρ. γωμώνων.

1) ‘Η πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πληροῦν, τοῦ γεμίζειν Καππ. (Αραβάν.) Πόντ. (Αργυρόπ. Ἰμερ. Σταυρ. Τραπ.) Συνών. γέμισμα 1. β) Συμπλήρωσις, ἀναπλήρωσις, ὡς π.χ., χρονικοῦ τινος δρίου Πόντ. Πβ. γόμωση 2) ‘Ονθύλευμα, ἥποι μαλλία, ράκη κ.τ.τ., διὰ τῶν ὅποιων πληροῦνται στρωμναὶ κ.τ.τ. Πόντ. (Αργυρόπ. Τραπ. κ.ά.): Τοῦ τουσεκί τὰ γομώματα (τουσεκί = στρῶμα) Τραπ. Συνών. γέμισμα 1β, γέμος 2, γέμωση 2, γεμωσι 1, γόμος 3) Εύσαρκία Πόντ. 4) “Τδρευσις Πόντ. Πβ. γωμώνων.

γομώνω Ἡπ. (Ξηροβούν.) Καππ. (Αραβάν.) Πόντ. (Αμισ. Αντρεάντ. Αργυρόπ. Ἰμερ. Κρώμν. Κοτύωρ. Οἰν. Οφ. Σάντ. Σταυρ. Χαλδ.) γομών-νω Κύπρ. Χίος (Καρδάμ. Πισπιλ.) — Λεξ. Ελευθερούδ. Δημητρ. Αόρ. ἐγόμεσα Πόντ. (Κοτύωρ.) Μέσ. γένεσται Πόντ. (Νικόπ.) Αόρ. ἐγομέθα Πόντ. (Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) γένεσται γομώρη Καππ. (Αραβάν.) Προστ. γόμωμον Πόντ. (Κοτύωρ. κ.ά.) Μέσ. γομοῦ Πόντ. γομώθον Πόντ. γομώνον Ἡπ. (Πράμαντ.) γονμώνον Ἡπ. (Αρτοπ. Δωδών. Πλατανοῦσ.) γκονμώνον Ἡπ. (Λάκκα Σούλ.).

‘Εκ τοῦ ἀρχ. γομόων. Πβ. καὶ ‘Ησύχ. «ἀχθήσας· γομώσας ἥγουν πληρώσας».

A) Μεταβ. 1) Πληρῶ τι τέως κενὸν ἢ ἐλλιπές Ἡπ. (Λάκκα Σούλ.) Καππ. (Αραβάν.) Κύπρ. Πόντ. (Αμισ. Αντρεάντ. Αργυρόπ. Ἰμερ. Κοτύωρ. Κρώμν. Νικόπ. Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Δημητρ.: ‘Εγόμωσε τὸ σταμνὶ νερὸ Οφ. ‘Εγόμωσα τὸ κοβλάκ’ γάλακ (ἐγέμισα τὸν κάδον γάλα) Σταυρ. ‘Ο κόσμος ἐγομώθεν ἀνθρώπ’ς Τραπ. Βούτυρον γομών’ ἀπὸ Πόντ. Γομώνω (ἐνν. τὴν ὑδρίαν, ὑδρεύομαι) αὐτόθ. Γόμωσον τὸ τυφέγκι καὶ σῦρον Κοτύωρ. Τὸ κεφάλιν ἀτ’ ἐγομῶθεν φτεῖρας Πόντ. Γόμωσε τὴν κόφα ως ἀπάρω Λεξ. Δημητρ. Μὴ γομώσῃς τὸ κάφο, γιατὶ θὰ πάγη ἀνήφορο αὐτόθ. Γκούμωσε φίχα φακή, νὰ σοῦ μονδιάσῃ τὸ παλιόδοντο (φίχα = δλίγον) Λάκκα Σούλ. || Φρ. ‘Ο φέγγον ἐγόμωσεν (φέγγον = σελήνη) Πόντ. Γομοῦται ὁ φέγγον Κοτύωρ. Εἰ-

